Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СУБОТА, 21 лютого 2004 року

№ 34 (3284)

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Шансонізований телерадіопростір

Ранкове засідання 20 лютого

Таким його бачимо і чуємо щодня ми, виборці, саме такими очима на нього дивляться і більшість народних депутатів. Це підтвердило заслуховування парламентаріями звіту Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2003 рік. Голова Нацради Борис Холод **(на знімку праворуч)** назвав найголовнішою особливістю цього звіту додання до нього державного реєстру телерадіоорганізацій України. В цьому реєстрі —1052 такі організації. В Україні діє 11 загальнонаціональних телемереж і 14 радіомереж. Як регуляторний орган Нацрада, за словами її голови, працювала над завершенням ліцензування ефірних каналів і радіочастот. Хоча сам пік цього ліцензування, за прогнозами голови, припаде на пізніші роки. Найбільшою заслугою Нацради у виконанні відомої постанови ВР він назвав запровадження системи екранних візуальних позначок, які мають допомогти батькам убезпечити їхніх дітей від низькопробних телепрограм. Нагадав голова і про створення моніторингової служби, яка покликана очищати телепростір від бруду аморальності.

Оцінки співдоповідача Миколи Томенка **(на знімку ліворуч)**, а також більшості з тих, хто взяв участь у обговоренні цього питання, виявилися кардинально протилежними.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Розвиток демократії — ключовий момент в оцінці нашої країни

Щиру зацікавленість у тому, щоб Україна розвивалася в демократичному напрямі, висловила під час зустрічі з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином екс-держсекретар США, голова Ради директорів національного демократичного інституту міжнародних відносин Сполучених Штатів Мадлен Олбрайт. Про це, відповідаючи на запитання «ГУ» про основні теми, що обговорювалися на зустрічі, повідомив Володимир Литвин.

Він також зазначив, що сторони обговорили політичні процеси в Україні крізь призму ролі і місця нашої країни в Європі та світі. «Це була вищою мірою продуктивна зустріч», — наголосив глава українського парламенту.

(Закінчення на 2-й стор.).

Київ просить просигналити

Україна чекає від ЄС підтримки під час вступу до СОТ та отримання статусу держави з ринковою економікою

«Україна хоче почути позитивний сигнал з боку Європи», — заявив Президент України Леонід Кучма в Берліні, де відбулися V українсько-німецькі політичні консультації на найвищому рівні. За день до того під час зустрічі з представниками німецьких ділових кіл Леонід Кучма запевнив, що Україна — передбачуваний партнер у відносинах з Німеччиною, вона довела, що з нею можна мати справу. Торкаючись теми політичних консультацій, він сказав, що чекає від них чіткішого визначення місця України в Європі. При цьому в Україні сподіваються, що Німеччина буде локомотивом для руху нашої країни в Європу. Президент України також заявив, що «Україна в жодному разі, ні за яких обставин не відмовиться від європейського вибору. Ми географічно й історично завжди були в Європі. Однак Україна хоче почути позитивний сигнал з боку Європи», — **повідомила прес-секретар Президента Олена Громницька.**

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Петро Кончаловський (1876—1956 рр.)

«Автопортрет із дружиною» (1923 р.)

Третьяковська галерея

(Матеріал читайте на 7-й стор.).

23 лютого — День захисника Вітчизни

Велика і велична правда історії, яку не спотворити і не перекреслити

Вітання Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з нагоди Дня захисника Вітчизни

Дорогі співвітчизники!

Вітаю вас із Днем захисника Вітчизни — святом, яке увібрало в себе багаті і славні ратні традиції, уособлює мужність і героїзм оборонців та визволителів рідної землі на всіх етапах її історії.

Цього дня ми знову повертаємося пам'яттю і серцем до грізних і незабутніх сторінок минулого, щоб ще раз осягнути, кому зобов'язані мирним небом над головою, можливістю жити і ростити дітей та онуків. Віддаємо данину шани і вдячності тим, хто поклав на олтар Перемоги найдорожче, хто пішов у вічність заради життя і майбутнього свого народу та всього людства.

Подвиг захисників Вітчизни — це та велика і велична правда історії, яку не спотворити і не перекреслити жодній політичній кон'юнктурі, жодним змінам у сучасному мінливому і жорсткому світі.

Це постійна школа виховання молоді, яка обирає за професію військову справу і служить збереженню миру у своїй країні та далеко поза її рубежами.

Це взірець реального, дієвого патріотизму для кожної чесної людини і свідомого громадянина, наочне свідчення єдності всіх поколінь нашого народу.

Нехай овіяне славою свято додасть нам енергії та оптимізму, прагнення примножувати свій внесок у будівничий потенціал та оборонну міць своєї держави!

МУЖНІМ І ВІДВАЖНИМ!

Колаж Ігоря ІСХАКОВА.

ВЕТЕРАНІВ, СОЛДАТІВ, СТАРШИН, ОФІЦЕРІВ — СУЩИХ НА ЗЕМЛІ, У НЕБІ Й НА МОРІ, ВІТАЄМО!

А нашим добрим друзям на прикордонній заставі «Острів Тузла» «Голос України» приготував ось цей подарунок — відеомагнітофон. Отож, кіно — на Тузлу! А всім небайдужим до того, як служиться прикордонникам на заставі серед двох морів, є можливість передати їм відеокасети. Надсилайте свої дарунки тузлинцям на адресу редакції. Перші кілька касет ми відправили разом з відеомагнітофоном. Які? Включіть фантазію.

(Закінчення на 3-й стор.).

У НОМЕР

Весна — на порозі, хлібороби у тривозі

Ще не оговтавшись від торішніх негод, запорізькі хлібороби з тривогою очікують весни. За словами начальника профільного управління облдержадміністрації Олексія Клименка, основна проблема — брак коштів.

Гроші, які сільгоспвиробники отримали від продажу зерна й м'яса, «з'їли» осінньо-польові роботи, розрахунки за оренду земельних паїв тощо, а забезпеченість кредитними ресурсами сьогодні становить лише десять відсотків від потреби. До того ж керівники банків не поспішають надавати селянам кредити, **повідомляє наш власний кореспондент у Запорізькій області Олександр АБЛІЦОВ.**

У Полтаві знайшли «піраміду»

Викрито діяльність благодійного фонду, члени якого, діючи за принципом «фінансової піраміди», за два роки шляхом обману заволоділи грошима мешканців Полтави та області на суму понад півмільйона гривень. Затримано двох його керівників. Третій — оголошений у розшук, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

«Кримсода» — у німців

89 відсотків акцій найбільшого в Східній Європі заводу, який контролює 2/3 світового ринку соди, перейшло до німецької компанії RSI Erste. Уже наступної весни завод має збільшити річний обсяг виробництва майже удвічі. Пакет акцій продано за майже 353 млн. грн., з яких 31,5 мільйона буде реінвестовано у розвиток і модернізацію кримського велета хімії.

Новий власник обіцяє протягом двох років спрямовувати прибуток у соціальну сферу. Очікує значних комунальних поліпшень і Красноперекопськ, якому «Кримсода» дає 60 відсотків прибутків до міського бюджету, **повідомляє наш власний кореспондент у Криму Віктор ХОМЕНКО.**

Коротко про важливе

Учора

■ Профспілки лісівників доводили в Печерському суді столиці, що середньорічний розмір зарплати в 2003 році, від якого «танцювали» під час обчислення пенсій, був вищий.

■ Пікетування Київради проти можливого подорожчання проїзду в метро.

■ Мантію Почесного доктора Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут» вдягнув президент Австрійської академії наук, професор Херберт А. Манг.

Сьогодні

■ У Бабиному Яру — панахида і мітинг жалоби в пам'ять видатної української поетеси і громадської діячки Олени Теліги.

Завтра

■ Прощена неділя.

Сьогодні — Міжнародний день рідної мови

Я ВАМ ПИШУ...

Занапастили прекрасну українську мову! Скільки гарних слів перекреслили запозиченими європейськими. Чому фірми, банки, торгові точки мають чужі назви, а багато наших чиновників висловлюються міжнародним суржиком? Мабуть, щоб корінний українець не все розумів, а тільки здогадувався...

Ще коли навчався у школі, проводив політінформації для колгоспників. Користуючись періодичними виданнями, розумів значення слів, не мав жодних складнощів, люди мене слухали із задоволенням. З часом я розширив кругозір, лексикон, а нині — читаю із словником...

Федір САЖІЄНКО.

Кузьмина Гребля Черкаської області.

Ми зі школи вивчаємо кілька іноземних мов: німецьку, французьку, англійську. Та варто поїхати за кордон і не можемо спілкуватися, бо не знаємо мови країни. А чому б і нам, і всім народам світу не вивчити додатково одну іноземну мову, приміром, англійську, адже вона найпоширеніша. Тоді всі один одного розумітимемо і легко буде спілкуватися.

Василь РАТУШНЯК.

Решнівка Збаразького району Тернопільської області.

БЛІЦОПИТУВАННЯ — СУМИ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Віктор Мирошник, колишній військовослужбовець:

— Зруйновані вщент тваринницькі комплекси, шкутильгаюча дідівська сільгосптехніка, десятки тисяч забур'янених гектарів родючого українського чорнозему...

Євген Левич, інженер-льотчик запасу:

— На політичному небосхилі нашої держави немає досвідченого капітана, який втримав би її на плаву.

Микола Чугай, журналіст:

— Відсутність справжньої свободи слова.

Розпитував Владислав ЖМУРКОВ.

Загальний борг споживачів енергоносіїв столиці за минулий рік зріс майже на 200 млн. грн. і становить близько 1,5 млрд.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Розвиток демократії — ключовий момент в оцінці нашої країни

(Початок на 1-й стор.).

У свою чергу, Мадлен Олбрайт повідомила наших читачів, що з Володимиром Литвином вони обговорювали майбутні президентські вибори і роль парламенту в них. Під час переговорів, які тривали набагато довше запланованого часу, Голова ВР повідомив пані Олбрайт про перебіг конституційної реформи, зазначила керівник прес-служби ВР Вікторія Шведова.

Пані Олбрайт поцікавилася, чому для здійснення реформи був обраний саме рік президентських виборів. Глава ВР наголосив, що зміни до Конституції — «це не миттєве рішення». За його словами, політична реформа, має чотирирічну історію; щодо виборів, то Володимир Литвин висловив сподівання, що виборчий процес «буде прозорий і демократичний, тому що Президент обиратиметься на перший термін; це буде нова людина, і всі, хто може задіяти адміністративний ресурс, займуть позицію очікування». Окрім цього, сказав він, «буде забезпечено парламентський контроль за кандидатами».

На завершення зустрічі пані Олбрайт пообіцяла робити все можливе, щоб підтримати розвиток демократії в Україні і висловила думку про необхідність забезпечення вільної преси в Україні.

Яна СТАДІЛЬНА.

Біль Афганістану залишиться надовго

Україна завжди робила і робитиме великий внесок у зміцнення миру. Про це йшлося під час учорашньої зустрічі Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з воїнами-афганцями (яких нині в країні проживає 150 тисяч) напередодні Дня захисника Вітчизни. Він сердечно привітав їх із всенародним святом і побажав міцного здоров'я та благополуччя.

Навіть у третьому тисячолітті світ не став ані милосерднішим, ані спокійнішим — і це головний висновок не лише з подій в Афганістані, наголошувалося на зустрічі. Володимир Литвин переконаний, що ніхто не має права нічим докоряти колишнім «афганцям», які з честю виконали свій громадянський обов'язок. Глава парламенту пообіцяв, що народні депутати робитимуть усе для забезпечення надійного соціального і правового захисту воїнів-афганців.

«Свобода» на новій хвилі?

Радіо «Свобода» шукатиме нові радіостанції, через які транслюватиме свої передачі

Воно планує збільшити свою присутність в українському ефірі протягом найближчих місяців. Про це заявив на вчорашній прес-конференції президент корпорації «Спільна Європа—Радіо Свобода» Томас Дайн. «Ми — гарний партнер, ми подаємо першокласну інформацію і новини, які відповідають світовим стандартам журналістики, — заявив він. — Ми є і будемо в українському медіапросторі». Томас Дайн наголосив, що рейтинг радіостанції в Україні помітно зріс: на кінець минулого року її передачі слухали 8,4 відсотка населення. Він повторив, що, на думку керівництва корпорації, недавнє припинення мовлення «Свободи» в ефірі Радіо «Довіра» спричинено винятково політичними мотивами. («Довіра», нагадаємо, мотивує це тим, що передачі Радіо «Свобода» не вписуються в новий формат радіостанції).

Учора Томаса Дайна мав прийняти Голова ВР Володимир Литвин.

Зростання впливу законодавців

Під час міжнародної конференції «Рада Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації: досвід десятиліття, підсумки і перспективи», яка відбулася 19 лютого 2004 року в Москві, заступник Голови Верховної Ради України Олександр Зінченко зустрівся з Головою Ради Федерації Федеральних Зборів РФ Сергієм Мироновим.

Як повідомляє інформуправління ВР, під час зустрічі було обговорено широке коло питань про підвищення якості двостороннього міжпарламентського співробітництва і створення умов для ефективного розв'язання проблем. О. Зінченко і С. Миронов позитивно оцінили нинішній етап відносин між парламентами України та Росії, для якого, на їх погляд, характерний дедалі більший вплив законодавців на політичні й економічні процеси в обох країнах.

Співрозмовники особливо підкреслили необхідність активізувати роботу в рамках Міжпарламентської комісії Верховної Ради України та Федеральних Зборів Російської Федерації зі співробітництва. О. Зінченко і С. Миронов проінформували один одного про реалізацію спільних проектів на рівні парламентів. Йшлося насамперед про синхронне створення законодавчого забезпечення реформування податкової системи, стабілізації системи державного управління, соціальної політики, підтримки та розвитку високих технологій (літакобудування, космос, зв'язок, транспорт). Під час розмови вони також обговорили питання планування міжнародної міжпарламентської діяльності, роль парламентів обох країн в євроінтеграційних процесах та вступ до ВТО.

ДАТА

Органічна частина нашої державності

50-ліття повернення Криму до України відзначили на всьому півострові. У Сімферополі у Кримському російському драматичному театрі відбулися урочисті збори. На них перші особи автономії привітали всіх зі знаменною датою.

Крим є органічною частиною сучасних політичних і соціально-економічних процесів трансформації та становлення державності України в нових історичних умовах, і ніхто сьогодні не може заперечити цього факту, — зазначив Голова Верховної Ради автономії Борис Дейч.

Нагородили видатних кримчан.

Не обійшлося і без казусу. У центрі Сімферополя «Російська громада Криму» «відзначила» свято мітингом-пікетом. Близько сотні людей під російськими прапорами заявили про своє негативне ставлення до події, назвавши її «депортацією майже мільйона росіян зі своєї історичної батьківщини до Криму». Співчуваючих акція не знайшла: перехожі переконували крикливий натовп — «міняти українське громадянство Криму недоцільно», «росіян в Україні не гнітять, а шанують».

Вінцем урочистостей стане створення хронікально-документального літопису та фільму, присвяченого ювілею, відновлення пам`яток історії і архітектури в містах і селищах півострова. Буде встановлено пам`ятні й меморіальні знаки, закладено парки і сквери. Ювілейну монету в п'ять гривень випустить у квітні Національний банк України.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Головне — не чисельність, а боєздатність

Вечірнє засідання 19 лютого

Депутати внесли до порядку денного і прийняли у першому читанні проект закону про реформування Збройних сил України. Доповідав Міністр оборони Євген Марчук **(на знімку)**. Давно назріла потреба, сказав він, законодавчо забезпечити стратегічний курс нашої держави на створення оптимальної за чисельністю, мобільної та сучасної, здатної захищати суверенітет і цілісність України армії. Але адекватної нашим економічним можливостям.

Фото УНІАН.

Уже багато останніх років на оновлення озброєнь і навіть на виробництво нових видів зброї просто бракує коштів. Тому чимало військових підрозділів фактично втратили свою боєздатність. А майже 90 відсотків фінансів, які спрямовують сьогодні на Збройні сили, витрачаються на їх утримання, не більше. Проект закону й пропонує на базі багатьох наявних військових формувань та підрозділів створити нові, яких буде менше, але матимемо можливість їх розвивати.

Та найболючіше тут — скорочення чисельності військовослужбовців. До 160 тисяч на кінець наступного року. Це питання викликало найгострішу дискусію. Співдоповідач голова Комітету з питань національної безпеки і оборони Георгій Крючков прямо сказав: ніхто не сумнівається, що вилучати надлишкові військові сили необхідно. Краще менше, та краще — не чисельністю, а боєздатністю мають вирізнятися наші війська. Але стосовно соціального захисту, працевлаштування та забезпечення житлом тих, кого звільнятимуть, гарантій мало. Багатьом депутатам не віриться, що вдасться уникнути прикрощів. І дуже шкода, що Закон «Про реформування Збройних сил України» довелося приймати напередодні Дня захисника Вітчизни. Не кращий, мовляв, подарунок іменинникам.

Якщо на ранковому засіданні у сесійній залі не дістала підтримки пропозиція заслухати в березні уряд про підготовку до весняно-польових робіт і збирання цьогорічного урожаю, то на вечірньому депутати відхилили і проект закону про забезпечення внутрішнього ринку мінеральними добривами саме на період проведення весняно-польових робіт у 2004 році. А це означає, що час пішов, і реально впливати на ситуацію в аграрному секторі економіки його фактично не залишається. Чи не справдиться застереження Голови Верховної Ради Володимира Литвина, що ми дохазяйнуємося на селі справді до того, що й збирати нічого буде?

Порадували депутати малозабезпечені багатодітні сім'ї. Відтепер рівень прожиткового мінімуму для них зросте на 20 відсотків. Бо в першому читанні проголосовано зміну до Закону «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям». Хоча іншу зміну до цього самого закону — про збільшення до двох гектарів земельної ділянки для присадибного використання тим, кому вона потрібна, депутати не схвалили.

На вечірньому засіданні Верховна Рада повернулася до Закону «Про політичні партії в Україні» і схвалила його в цілому.

Юліана ШЕВЧУК, Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Шансонізований телерадіопростір

Ранкове засідання 20 лютого

(Початок на 1-й стор.).

Голова профільного парламентського комітету зауважив, що ситуація у теле- і радіопросторі погіршилася. І насамперед тому, що інформаційну політику, як він сказав, «відфільтровують» в інших кабінетах. Найбільшу загрозу він вбачає в усуненні телеканалів від суспільної функції. Так, за його підрахунками, дитячі програми на таких каналах займають один відсоток, а натомість художні фільми — 60 відсотків ефірного часу, а разом з розважальними і спортивними програмами — понад 80 відсотків. Де ж освітня функція телебачення? Для прикладу він навів один відомий телеканал, який реєструвався як суспільний, а став розважальним. Ситуацію у FM-діапазоні нашого радіопростору він назвав шансонізацією населення із «зековським блатняком», мовляв, народ привчають до зони.

Депутати, як і співдоповідач, говорили про потребу надання іншого статусу Нацраді, про законодавче запровадження механізмів, які унеможливлювали б протиправну залежність членів Нацради від тих, хто їх призначав. Чимало закидів до Нацради пролунало і з приводу так званих подвійних стандартів в оцінці діяльності деяких теле- і радіоканалів, котрі, за їхніми словами, і досі не дотримують законодавства про рекламу ліків й алкоголю.

На початку засідання парламентарії скористалися правом на виголошення депутатських запитів, заяв, повідомлень. Більшість із цього 30-хвилинного часу зайняло зачитування головуючим на засіданні Першим заступником керівника парламенту Адамом Мартинюком депутатських запитів. Тому парламентаріям вдалося виголосити лише кілька заяв. Представник фракції БЮТ Анатолій Матвієнко застеріг від тенденції перетворення найвищого законодавчого органу держави на залежну від Банкової гілку влади і закликав колег до консолідації зусиль. Для прикладу назвав провали у засіданні комісії з конституційної реформи, яка, за його словами, не могла зібратися через відсутність представників більшості і не тому, як він сказав, що колеги не хочуть брати участі у їхній роботі, а тому, що їм це заборонять з Банкової. Парламентарій запропонував провести з цього приводу збори народних депутатів, на що головуючий Адам Мартинюк зауважив, що 3 лютого такі збори відбулися і він не проти провести їх ще й 3 березня.

Під час відкриття ранкового засідання головуючий привітав з днем народження народних депутатів Івана Бокого та Юхима Звягільського.

Анатолій БЕНЬ.

Прозоро, відкрито, демократично

Народного депутата України Сергія Ківалова обрано Головою Центральної виборчої комісії. Єдину кандидатуру на засіданні ЦВК підтримали одноголосно 15 членів. Про це «Голосу України» повідомили в Центрвиборчкомі.

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

Сергій Ківалов на позавчорашній прес-конференції пообіцяв, що робота комісії буде прозорою, відкритою і демократичною. Він зазначив, що новий склад Центрвиборчкому використає досвід членів комісії, які працювали до нього. Зокрема, колишнього голови ЦВК Михайла Рябця, котрий зробив багато, щоб Центрвиборчком став демократичним інститутом.

А Михайло Рябець, вітаючи колег, сказав: «Сподіваюся, наша робота буде достойно оцінена спадкоємцями». Він побажав новому голові комісії «краще і впевненіше вести корабель» ЦВК.

Сергій Ківалов повідомив, що найближчим часом комісія розробляє зміни до закону про Центрвиборчком та про вибори Президента.

На знімку: Сергій Ківалов та Михайло Рябець.

Вихід з-під «спецковпака» СБУ

Президент України Леонід Кучма 18 лютого підписав Указ «Про додаткові заходи щодо подальшої демократизації суспільства та посилення цивільного контролю за діяльністю правоохоронних і розвідувальних органів України».

Відтепер, згідно з указом, припиняється практика відрядження співробітників спецслужб до вищих органів державної влади (апарату ВР, адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, Генеральної прокуратури, апарату РНБО, центральних органів виконавчої влади) для здійснення ними оперативно-розшукової діяльності.

Цей документ видано з метою поліпшення умов для здійснення демократичного і цивільного контролю за роботою правоохоронних і розвідувальних органів, виконання міжнародних зобов'язань України щодо інтеграції до Європейського союзу, подальшої демократизації суспільства.

Чотирьох колишніх міністрів підозрюють у корупції

У кримінальних справах, які розслідуються міліцією, в причетності до корупції та інших протиправних дій підозрюються чотири колишні міністри і п'ятнадцять заступників міністра.

Про це повідомив на черговій прес-конференції в МВС України перший заступник міністра внутрішніх справ — начальник ГУБОЗ МВС генерал-майор Михайло Манін. Щоправда, Михайло Федорович в інтересах слідства поки що не назвав жодних прізвищ.

Володимир СНИВОДА.

СПОРТ

Дорогоцінна Олена, надійна...

Біатлон. Раубичі (Білорусь). Чемпіонат Європи. Українська спортовка Олена Петрова виборола золоту медаль. У перегонах переслідування на 10 км із чотирма вогневими рубежами наша Олена припустилася лише одного промаху і випередила білоруску Катерину Іванову, яка фінішувала другою. Господарка траси Олена Зубрилова на цій дистанції взяла «бронзу». Ще дві представниці України — Лілія Єфремова та Оксана Яковлєва — посіли сьоме та шістнадцяте місця відповідно. Нагадаємо, що днем раніше Петрова здобула срібну медаль у спринті (7,5 км). А на нещодавньому чемпіонаті світу в німецькому Оберхофі надійна українська майстриня стала бронзовою призеркою. І от нова демонстрація стабільності, надійності, класу!

Ще один чемпіон з «Юніверсуму»

Бокс. Любек (Німеччина). Українець Володимир Сидоренко виборов звання інтерконтинентального чемпіона WBA серед професіоналів у напівлегкій вазі. У дванадцятираундовому поєдинку він за очками переміг Мойзеа Кастро з Нікарагуа.

Тепер на рахунку Володимира тринадцять перемог. Нагадаємо, що Сидоренко виступає за німецький клуб «Юніверсум».

В. Б.

23 лютого — День захисника Вітчизни

Мужнім і відважним!

(Початок на 1-й стор.).

Прочитав і передай товаришу

Таке неписане правило заведено на прикордонній заставі «Острів Тузла» відколи тут з'явилася бібліотечка від «Голосу України».

А подарували ми її прикордонникам після того, як провели торік у листопаді Дні газети на заставі. Бібліотека встигла якраз на новосілля. Переселялися наші добрі знайомі на Тузлі з наметів у капітальні будинки, зведені силами залізничників. Тож у затишно обладнаній світлиці є книжки, підшивка «Голосу» і «Народної армії» та «Прикордонника України», телевізор, музичний центр. Тепер буде й відео.

Тож після вахт і чергувань солдати і офіцери матимуть змогу переглянути кінофільми, згадати цивільне життя-буття. А після «дембеля» буде що згадати вдома... Отака діалектика.

Випробовуватимуть... вічний двигун

— Життя на заставі налагоджується, — каже заступник начальника Сімферопольського прикордонного загону Андрій Чорнобров. — Незважаючи на те, що це окрема острівна застава, є тут повний набір зручностей цивілізації. Приміщення всі умебльовано, тепер і ліжка не металеві, як ті, що ви бачили в наметах під час перших відвідин застави. У кожного військового тут комфортне дерев'яне, м'яке ліжко, тумбочка, шафа для одягу й обмундирування.

Як і належить, несуть служби прикордонники. Щоденно спостережні наряди і дозори обходять узбережжя, перевіряють усе, що потрібно, контролюючи ситуацію щохвилинно.

— Нині одне з основних завдань,— каже Андрій Чорнобров,— збереження економічної безпеки держави і ми його виконуємо. На наших відділеннях прикордонного контролю затримуємо осіб, котрі намагаються ввезти наркотичні речовини, непримиренні ми й до браконьєрів. Затримуємо катери і шхуни, на яких вони виходять грабувати прикордонні морські багатства, вилучаємо сіті, інші хижацькі засоби лову...

Нині розгортається будівництво власного причалу, бо це необхідний об'єкт для щоденного життєзабезпечення острова. Активно працює техніка на облаштуванні каналу. Завершується його поглиблення до п'яти метрів і розширення між Тузлою і дамбою. За умови постійних вітрів, уявіть, все це непросто. Дякувати і Керченському порту, котрий завжди надає дієву і відчутну допомогу.

Та й з вітрів же має бути якийсь зиск. Незабаром планується встановити вітряки з «Південмашу». Острів-застава може стати своєрідним полігоном випробовування найсучасніших установок з використання екологічно чистих джерел енергії.

Тузлі, справді, випало чимало іспитів. Вогонь політичних сварок ущух, медійні труби змовкли. А ось вода двох морів — Чорного і Азовського, вітри над заставою випробовують хлопців і далі. Їхня сталість одвічна, як і сам український кордон. Як сказав на прощання Андрій Чорнобров: «Армія — поза політикою, та кожен з нас — патріот України».

Віктор ХОМЕНКО, Світлана ПИСАРЕНКО.

На знімку: перші читачі бібліотечки «Голосу України» одягнуті ще не позимовому, тепер у них є і кожухи, і валянки.

Учора — млинці з тещею, сьогодні — посиденьки із зовицею, а завтра — вибачайте

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

СВЯТО

Завтра — останній день Масляної. Як її відзначають, можна побачити на святі в Пирогові під Києвом. У Державному музеї народної архітектури та побуту України в експозиції «Середня Наддніпрянщина» будуть пісні, танці, обряди, зимові розваги і, звісно, млинці.

Масляна — давнє слов'янське свято, що дісталося нам у спадок від язичницької культури. Це веселі проводи зими, осяяні очікуванням тепла. Навіть млинці, обов'язковий атрибут Масляної, мають ритуальне значення: круглі, рум'яні, гарячі, вони символізують сонце, що розгорається дедалі яскравіше й подовжує дні. Звичаї свята здебільшого пов'язані з темою сімейно-шлюбних відносин. Кожен день Масляної має своє значення. Скажімо, п'ятниця називається «тещиною вечерею» — мати дружини частує улюбленого зятя млинцями, варениками та іншими ласощами, а в суботу — «посиденьки зовиці»: цього дня молода невістка приймає рідню. Останнього дня перед Великим постом — Прощеної неділі, вітають один одного поцілунком, просять вибачення за образи і поминають померлих. Закінчується Масляна чистим понеділком, що символізує час очищення від гріхів та скоромної їжі.

Ольга СРІБНА.

ДОВГОЛІТТЯ

Життя — це рух

У 103-річного Івана Бобика залізне правило — жодного дня без фізичної праці.

Цим він пояснює секрет свого довголіття. У травні Івану Степановичу виповниться 104 роки. Проживає він у с. Нижньому Струтині Рожнятівського району. Ще кілька років тому сам косив, рубав дрова, пас худобу. Нині про це треба вже забути, хоча дідусь має бадьорий вигляд. Радить тим, хто хотів би дожити до його літ, не палити цигарки, не захоплюватися надміру чаркою і побільше рухатися.

Ще інші дві довгожительки з цього району — 103-річна Анна Курпіль із Петранки та Анна Горблянська з Липівки, якій уже 101 рік, теж погоджуються з ним. Кажуть, що і нині шукають собі якусь роботу, хоча б побавитися з правнуками. Але зізнаються, що від чарчини горілки з медом, як десь захочеться, собі не відмовляють і нині. «Скільки того життя», — скрушно зітхають бабусі.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Або — «оселедцями», або — ходіте пішки

ФАКТ І КОМЕНТАР

У Львові пасажирам, які користуються маршрутками, запропоновано відмовитися від проїзду в режимі «оселедці в бочці».

І перевізників, і пасажирів схвилювала ініціатива в. о. начальника міського управління міліції підполковника Михайла Курочки. Керманичі транспортних структур дружно запротестували. Мовляв, якщо перевозити лише сидячих пасажирів, доведеться мало не вдвічі збільшити вартість проїзду. А що мають робити сердешні львів'яни? Вони позамерзають на зупинках, бо годі буде дістатися на роботу чи додому. Втім, працівники міліції керуються законодавством України, що зобов'язує перевозити лише сидячих пасажирів.

— З початку місяця з вини водіїв сталися десятки дорожньо-транспортних пригод,— пояснює підполковник Курочка.— Є жертви. Лише за два дні працівники ДАІ виявили 214(!) порушень. Переповнені маршрутки на руку і для спритних кишенькових злодіїв. Щодня тут трапляється кілька пограбувань. Перевізники нині кажуть, що перевозити лише сидячих пасажирів нерентабельно. Але коли домагалися ліцензій, напевне ж прораховували економічний зиск.

Водіїв штрафують, а вони охоче платять вісім гривень з копійками і... їдуть собі далі.

Свого часу маршрутки почасти вирішили проблему міських перевезень. А нині мешканці міста, схоже, існують від винятково для того, щоб перевізники могли робити свій бізнес за будь-яку ціну.

На адресу Михайла Курочки надійшла пропозиція від асоціації «Львівський пасажирський транспорт». Її керівник Роман Лобода пропонує компромісний варіант: визначити, скільки стоячих пасажирів можна везти в маршрутці тої чи тої модифікації. Однак підполковник Курочка наполягає на своєму: жодного!

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

СПРАВИ КОМУНАЛЬНІ

Табу на саморобки

Комунальники Вінниці ввели заборону на автономне опалення квартир у багатоповерхових будинках.

Зважаючи на те, що плата за тепло найвища серед інших видів комунальних платежів, окремі мешканці встановлюють прилади автономного опалення, в тому числі й саморобні «буржуйки».

За словами начальника обласного управління житлово-комунального господарства Романа Аксельрода, такі факти, на жаль, стали масовими. Крім розбалансування тепломережі, руйнуються капітальні стіни, димоходи заважають сусідам... Щоб запобігти непередбачуваним наслідкам, комунальники й прийняли відповідне рішення.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

ТЕОРІЇ, ГІПОТЕЗИ

Чорноморський потоп і Старий Завіт

«Намтар (вісник злої долі в шумерів) рід людський водою постійно поливає». (Напис протошумерськими піктограмами на черепку з музею історії хліборобства в м. Тальне, знайденому під час розкопок трипільського протоміста Майданецьке, вік знахідки — 3500—3600 років до н. е., дешифрування Анатолія Кифишина.)

У читача така фраза може викликати здивування. Звідки на сонячній черкаській землі стільки води? Однак нагадує вона про цілком реальні події, що відбулися приблизно 5,5 тисячі років до н. е. Підвищення рівня Світового океану привело до утворення Ла-Маншу і Берингової протоки. При цьому майже повсюдне зволоження клімату практично не торкнулося Малої Азії і Причорномор'я. У цій частині Євразії тривалий час панував посушливий клімат. Через значні випаровування рівень прісноводного озера на місці нинішнього Чорного моря знизився приблизно на 150 метрів нижче рівня Світового океану. Можливо, в результаті землетрусу чи просто переповненості протоки Босфор тонка перемичка, що відокремлювала його від Чорного моря, була прорвана. Води Середземного моря ринули в Чорне. Протягом 1—2 років щодня в Чорне море потрапляло близько 16 кубічних кілометрів солоної води. Новоутворена акваторія перевищувала колишню приблизно на чверть. При цьому утворилися Азовське море і Кримський півострів.

За підрахунками американських геологів Вільяма Раяна й Волтера Пітмана, були затоплені величезні простори північно-західного Причорномор'я загальною площею близько 32 тисяч квадратних кілометрів. Їхні теоретичні висновки були цілком підтверджені дослідженнями, зробленими командою знаменитого шукача затонулих кораблів — Роберта Болларда. Саме їй вдалося знайти на морському дні «Титанік», лінкор «Бісмарк», авіаносець «Йорктаун». Сканування значних площ морського дна біля узбережжя Туреччини, що проводили з борту російського дослідницького судна, дало можливість визначити берегову лінію колись прісноводного озера. Зразки ґрунту, підняті з дна, показали, що до потопу це була земна поверхня, випалена сонцем. Дослідження дали змогу встановити і точну дату потопу — 5460 рік до н. е.

Унікальною особливістю Чорного моря є те, що шар солоної води ніби «запечатав» його глибоководну частину. У результаті процесу розкладання прісноводної органіки в глибинах нагромадилася величезна кількість сірководню, що є консервантом. Тому ще до початку досліджень Роберт Боллард стверджував, що дуже бідні на кисень глибини Чорного моря є величезним природним музеєм, який зберіг майже в первісному вигляді все, що спочиває на його дні, передусім — тисячі кораблів усіх епох і народів.

Найсенсаційнішою знахідкою команди Роберта Болларда стало виявлення за допомогою глибоководного апарата-телекамери на глибині близько 100 метрів у східному напрямку від міста Синоп залишків прямокутної будівлі розміром 13х4 метри. Вона була побудована за традиційною для того часу технологією, відомою в нас як мазанка. Крім того, камери показали керамічні вироби й інструменти з каменю. Американці охрестили знахідку «фермерським господарством». Показово, що згадана будівля була розміщена в долині, утвореній двома невеликими річками. Аналіз зразків ґрунту, властивого напівпустелі, свідчив про те, що в Південному Причорномор'ї вочевидь не вистачало вологи.

Це дало американським дослідникам підставу зробити припущення, що найсприятливішою зоною для землеробства в цій частині Євразії була затоплена потопом територія межиріччя Дунаю, Дністра і Дніпра, а також дельти Дону. У зв'язку з чим виникла ідея спробувати знайти залишки давніх поселень також і в акваторії Північного Причорномор'я. Такі поселення мали бути розкидані по затопленим морем берегах назвних річок. І якщо при цьому буде виявлено поселення із значною кількістю будівель, підручники з давньої історії доведеться істотно коригувати.

Є ще один важливий момент. Затоплення чорноморської улоговини відбувалося поступово, відповідно населення, яке мешкало там, було наче «видавлене» звідти. На думку авторів теорії, переселенці змушені були осісти в Подунав'ї, Подніпров'ї, Приазов'ї і Північній Месопотамії. Саме вони стали авторами легенди про Всесвітній потоп.

Сьогодні більш-менш вдалося з'ясувати долю «переселенців», що жили на затопленій акваторії Азовського моря. Згідно з дослідженнями вітчизняного вченого Надії Котової вони могли просто піднятися вгору за течією Дону і його приток — Молочної і Кальміуса — і поповнити населення тих землеробських поселень, які вже були там. Науковою сенсацією є те, що зазначені землеробські поселення — найперші на нинішній території України. Згідно з радіовуглецевими датами вони виникли ще в VII тис. до н. е. Першою культурною рослиною, яку почали вирощувати наші далекі предки, був плівковий ячмінь. Саме з Приазов'я культурні злаки почали своє поширення територією нашої країни.

Якщо американським дослідникам усе-таки вдасться знайти землеробські поселення на дні Чорного моря, це означатиме, що процес неолітизації Європи починався водночас з територій нинішньої Греції, Румунії й України. А поки що в офіційній європейській і вітчизняній науці панує думка про те, що в нас цей процес почався на тисячу і більше років пізніше, вже після того, як культуру землеробства освоїло пів-Європи.

Валентин МОІСЕЄНКО. Сергій ПЛАТОНОВ.

На знімках: глибоководні фотографії експедиції Р. Болларда і реконструкція акваторії Чорного моря (синім позначено ділянки «допотопної» суші).

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Угоду підписано,

але останнього слова ще не сказано

Схоже, конституційна реформа вийшла на фінішну пряму. Парламентська більшість, комуністи і соціалісти зафіксували домовленості на папері і в середу підписали відповідний документ. Щоправда, каменем спотикання залишається модель парламентських виборів. Однак, за словами і представників більшості, і лівих опозиціонерів, не виключено, що найближчим часом розбіжності і в цьому питанні буде подолано.

У понеділок представник Президента у ВР Олександр Задорожній заявив, що лідери фракцій і груп більшості мають намір поставити свої підписи під угодою про створення широкої коаліції та спільні дії на виборах усіх рівнів. А вже 18 лютого вони, зокрема Прем'єр-міністр Віктор Янукович, завізували відповідний документ. У ньому йдеться і про висунення єдиного кандидата у Президенти. Парламентсько-урядова коаліція вирішила оголосити його ім'я на березневому форумі демократичних сил. Лідер БЮТ Юлія Тимошенко назвала угоду про широку коаліцію доказом про наявність проблем і внутрішніх суперечностей у парламентській більшості, оскільки, за її словами, вона не побачила Віктора Медведчука на церемонії підписання.

Однак криза довіри зачаїлася і в таборі меншості: БЮТ запропонувала «Нашій Україні» і СПУ створити опозиційну коаліцію. Але лідер соціалістів Олександр Мороз не приховує: якщо не вдасться провести реформу, він теж боротиметься за президентську булаву.

Традиційно на наших теренах будь-які угоди не давали гарантій спільних дій і дотримання домовленостей. А якщо уважно придивитися, то в домовленостях брали участь не всі першорядні політичні особи. Отож є смисл почекати з визначенням усіх майбутніх претендентів на крісло, булаву і папаху.

До речі, скаржитися на необ'єктивність нових арбітрів виборів у опозиції стало менше підстав. У вівторок Верховна Рада після бурхливих обговорень призначила 10 нових членів Центральної виборчої комісії. Два крісла залишалися вакантними до четверга, поки парламентарії не обрали представників від соціалістів і «нашоукраїнців». Думки депутатів про кандидатури різнилися і за політичними мотивами, і за етичними. Як і очікувалося, крісло голови ЦВК зайняв титулований юрист Сергій Ківалов, який з парламентської трибуни вже заявив про складання депутатських повноважень.

Узагалі тиждень видався щедрим на несподіванки —колишній генеральний прокурор Святослав Піскун став заступником секретаря РНБОУ, податкова активізувала планові перевірки опозиційних мас-медіа, а Юлія Тимошенко погодилася дати в США свідчення у справі проти колишнього прем'єра Павла Лазаренка за умови гарантії безпеки...

Та попри шквал емоцій, пошуки компромісів, узгодження домовленостей депутати плідно попрацювали на сесійному тижні. Зокрема, продовжили приватизацію землі ще на чотири роки, ухвалили зміни до закону про врегулювання заборгованості вкладникам банків «Україна» та «Слов'янський», ратифікували міжнародні угоди про морське торговельне судноплавство. Крім того, народні депутати затвердили кошторис на реалізацію повноважень парламенту в сумі 307 мільйонів гривень, заборонили працівникам ДАІ відбирати у шоферів посвідчення водія на дорозі, затвердили державну програму із селекції тваринництва до 2010 року тощо.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Суд над Лазаренком — політичне шоу, яке не має цілі в Україні

КОМЕНТУЮЧИ ПОДІЮ

Цього тижня у Сан-Франциско розпочався судовий процес «США проти Лазаренка». Чи може суд над колишнім прем'єром вплинути на внутрішньополітичну ситуацію в Україні і хід президентської кампанії? І навпаки, чи можуть позначатися окремі українські події на перебіг судового процесу над Лазаренком?

Фото Олександра КЛИМЕНКА з архіву «ГУ».

Майже шість років тому, 25 березня, Павло Лазаренко в зеніті своєї владної слави презентував книжку «Україна: останній шанс». З якою тепер країною пов'язує свої шанси скандально відомий екс-прем'єр?

Олександр СУШКО, директор Центру миру, конверсії та зовнішньої політики:

— Поки що немає прецедентів, які б дали підстави говорити, що судові рішення, ухвалені в США, можуть бути безпосередньо пов'язані з політичним процесом в Україні. Не варто прикладати нашу ситуацію до американської в тому сенсі, що судове рішення має бути обов'язково замовленням якихось сил. Судова машина США — це потужна і автономна річ, яка має свою логіку, свої норми, процедури. Дуже часто ці процедури здаються нам дивними, бо часто призводять до затягувань судових процесів, як і у випадку з Лазаренком, який уже дуже давно очікує суду.

Тому я не розглядав би цей процес як політичне шоу, що має цілі в Україні. Тим більше, що матеріали судового розслідування навряд чи дадуть сторонам політичного процесу в Україні якісь додаткові аргументи. Ті персонажі, які претендують на найвищу владу в державі, значно меншою мірою мають стосунок до діяльності Лазаренка. І сам колишній прем'єр навряд чи своєю інформацією може вплинути на політичну кар'єру цих людей.

Хоча зрозуміло, що різні політичні сили намагатимуться використати в політичних цілях і сам факт цього процесу, і зміст інформації, яку там розголошуватимуть..

Олексій ТОЛПИГО, політолог Київського центру політичних досліджень і конфліктології:

— Не треба переоцінювати значення цієї події для України. Вона загалом непримєна в тому сенсі, оскільки в США дуже рідко судять іноземних високопоставлених посадовців такого рівня. Пригадую, років десять тому був суд над Норьєга.

Щодо суті запитання, думаю, у нас зараз є нагальніші питання, ніж суд над колишнім прем'єром. Хай цим займається американська юстиція. Як на мене, нині це нас безпосередньо не стосується. Звісно, не може бути, щоб цей процес аж ніяк не вплинув на перебіг подій в Україні. Але вважаю, що вплив буде дуже обмежений.

Олександр ДЕРГАЧОВ, політолог:

— Думаю, що американці отримають цікаві відомості про таємниці українського двору. Але принципово нового там нічого не буде. Не йдеться про те, що в США матимуть більш точну інформацію. Але, можливо, з'являться чіткіші аргументи, щоб у разі потреби переконати владу не заважати чесним виборам. На мою думку, опосередковано це впливатиме на події в Україні сто відсотків. Чи буде вплив безпосередній? Залежить від багатьох конкретних обставин.

Що стосується можливого впливу українських подій на вирок колишньому прем'єру, то думаю, що це неможливо. Він отримає той вирок, який відповідає його провині перед Сполученими Штатами. Можливо, це буде не дуже суворе покарання.

До речі, залишається відкритим інше питання: наскільки наша влада зацікавлена, щоб Лазаренко повернувся на батьківщину? Особливої наполегливості у спробах отримати власного колишнього прем'єрміністра для розгляду судової справи тут, в Україні, поки що помітно не було.

Юрій ЯКИМЕНКО, провідний експерт Центру Разумкова:

— Це питання американського правосуддя, і тому я не бачу прямого зв'язку з політичною ситуацією в Україні. І відповідно, я не бачу, яким чином це могло б вплинути на ситуацію в Україні. А якість події в Україні — на перебіг справи Лазаренка. Звичайно, якість рішення американського суду і перебіг цього процесу можуть додати певних нюансів до нашої політичної ситуації. Але говорити про серйозний вплив я не став би.

Ігор БУРАКОВСЬКИЙ, співдиректор Інституту економічних досліджень та політичних консультацій:

— Звичайно, ця справа стане частиною передвиборних дебатів. Різні політичні сили будуть змушені говорити про процес проти Лазаренка, оскільки це найбільший вияв корупції, який сьогодні офіційно визнано не тільки за кордоном, а й в Україні. Вочевидь, найбільшу загрозу справа становить для тих людей, які безпосередньо працювали з Павлом Івановичем і нині належать до української політичної еліти. Не виключено, що Лазаренко називатиме певні прізвища, розповідати якісь деталі, що можуть ускладнити життя кільком українським політикам. Водночас я не вірю в те, що справа Лазаренка стане справді масштабним чинником, який впливатиме на передвиборну кампанію в Україні, — це буде лише один з багатьох. Не варто перебільшувати значення цієї справи як інструмента радикальної зміни української політичної картини.

Наталя ФІЛІПЧУК, Ганна ЛУКАНСЬКА.

Загублені в трикутнику, або Життя за шлагбаумом

ПРОБЛЕМА

Мінтрансу на замітку

До середини 90-х зникла з нашого життя остання надія одержати житло від підприємства. А із зарплатою на капіталістичний манер, яка давала б можливість його купити, поки що не виходить. Отож і викручуються люди хто як може: продають старе житло, міняють, знімають, беруть кредити під купівлю нового. У 1993-му на науково-виробничому підприємстві «Машпроект» житлову проблему частково розв'язали. Не для всіх, але все-таки.

Тодішній заступник директора підприємства Євген Новосьолов домігся від міськради виділення земельних ділянок під індивідуальні забудови. Байдуже, що розташовані вони не в найкращому районі міста, що майбутнє будівництво потребувало неабияких вкладень, що треба було проводити всі комунікації і розв'язувати безліч інших проблем. Головне, що декотрі квартирні «черговики» одержали можливість побудувати довгоочікуване житло.

Не здалося тоді великим лихом близьке сусідство із залізницею. Але треба зазначити, що район будівництва з трьох боків оточено залізничною колією. Отож майбутні мешканці опинилися в своєрідному замкненому трикутнику. Тут само виділили ділянки працівникам Херсонського відділення Одеської залізниці і мостозагону №73. Через кілька років новосели охрестили це місце «Бермудським трикутником».

Кут перший, або «Проїзд заборонено»

Побудоване міні-містечко із зовнішнім світом розділяє залізничний переїзд. В офіційних документах він значиться як «переїзд на 246 км перегону 230 км — Кульбакіно». На період будівництва будинків тимчасовий переїзд було відкрито. Забудовники могли безперешкодно доїжджати до своїх ділянок. Сьогодні роботу переїзду обмежено чітко встановленим періодом часу. Проїхати додому можна лише ... з 7.00 до 19.00. Добре, що хоч щодня.

Розповідає мешканець селища, пенсіонер, працівник заводу «Зоря-Машпроект» Микола Сербин:

— Проживаю на вулиці Машинобудівників уже десять років, і всі десять років залізничники то закривають переїзд, то відкривають. Постійно висувають якісь умови.

У нашому «трикутнику» багато пенсіонерів. Як бути, якщо комусь потрібна медична допомога після сьомої вечора? «Швидка» до нас не проїде. І такі випадки вже траплялися. Доводилося на руках нести жінку до переїзду. До речі, не знаю з якої причини, але вона дотепер не одужала. Не можуть доїхати до нас ні міліція, ні пожежники, ні інші служби. Ось так і живемо. Відгородили нас шлагбаумом від світу і загнали в кут.

Незадоволена ситуацією і молодь. У підприємця Вадима є автомобіль, але проїхати через переїзд не в зазначений час він не може. — Іноді працюю до ночі, не завжди можу вкластися в «комендантську годину». Навіть у готель чи гуртожиток пускають до 23.00, а у власний будинок можу потрапити лише до сьомої!

Мешканці містечка зверталися в безліч інстанцій. Писали міському голові і генеральному директору заводу «Зоря-Машпроект», керівництву Одеської залізниці й в адміністрацію Президента. Представники громади ініціювали скликання комісії з питання можливого відкриття переїзду. Є і висновки комісії, але про них трохи пізніше.

Кут другий, міський

У селищі три вулиці — Машинобудівників, Тепла і Сичова. Тут постійно живуть 70 родин. У масштабах півмільйонного міста цифра незначна. По суті, один багатоповерховий будинок. Але кожен з мешканців усе-таки вважає себе членом міської громади, городянином. От лише нормальний зв'язок з «мегаполісом» поки що відсутній.

Ставлення міської влади до проблеми жителів «трикутника» двояке. З одного боку, міськвиконком не заперечує, що така проблема є. Міський голова Володимир Чайка навіть клопоче про інтереси мешканців перед начальником Одеської залізниці Іллею Левицьким. Пише йому: «Прошу Вас відкрити існуючий переїзд із цілодобовим графіком роботи і провести комплекс робіт із проектування і будівництва переїзду, що не охороняється». На прохання відгукуються і переїзд відкривають. Щоправда, ненадовго. Поступово практика відкриття переїзду після листів керівництва міськвиконкому стає звичною.

Але це не влаштовує вже залізничників. Вони вимагають побудувати новий переїзд і обладнати його засобами автоматики і освітлення. Ось тут міська влада висловлюється цілком однозначно: грошей на це немає і не буде. Один з керівників міськвиконкому заявив, що коли будинки для своїх працівників побудував «Машпроект» (нині це підприємство «Зоря -Машпроект»), то нехай він і вирішує всі проблемні питання.

Позиція зрозуміла. Про злиденні міські бюджети знають усі. Але землю під будівництво виділяла міська рада. Територія перебуває в комунальній власності. І жителі, начебто, не інопланетяни, а члени міської громади. Невже загубилися вони для міської влади, як кораблі в горезвісному Бермудському трикутнику?

Кут третій, залізничний або... тупиковий

Будинки разом з людьми «загубилися» не лише для міської влади. Не видно їх і залізничному семафорному оку. Залізничники кажуть: «Про які житлові будинки йдеться? На тій території розташовані тільки дачі».

Отут уже мимоволі засумнівалася у власному зорі. Тому що і десятки добротних будинків, і горезвісний переїзд я бачила. Не думаю, що явище це містичне. Перед кореспондентом будинки з'являються, а у думках залізничного чиновника вони зникають.

Утім, згодом все-таки згадали, що і селище є, і проблема теж є. Яке рішення цієї трикутної задачки пропонують залізничники? Перший варіант — найзручніший і маловитратний. Просто закрити переїзд. Наглухо. Щоб уже ніхто нікуди не проїхав ні до сьомої години, ні після.

Другий варіант — складніший і в технічному, і в матеріальному плані. Йдеться про будівництво нового неохоронного переїзду, обладнаного всіма необхідними засобами сигналізації і освітленням. На такому варіанті наполягає керівництво Одеської залізниці. Пояснюється ця потреба вимогами безпеки руху через колії. Такого самого висновку дійшла і комісія, про яку вже йшлося.

Згідно з рекомендаціями комісії «Машпроект» виготовив проектну документацію для будівництва нового переїзду. Керівництво мостозагону №73 погодилося цей переїзд побудувати, тобто за «свої кошти і самотужки виконати будівельну частину проекту». Як бачимо, два підприємства, працівники яких проживають у «трикутнику», взяли на себе визначені зобов'язання. До речі, досить витратні.

Але до сьогодні не вирішено питання — хто має фінансувати технічну сторону проекту. А саме — установку на майбутньому неохоронному переїзді засобів автоматики і освітлення. Логічно було б припустити, що ці роботи могла виконати залізниця. Але, як випливає з листа першого заступника начальника Одеської залізниці пана Вельченка, «у зв'язку з падінням обсягів пасажирських і вантажних перевезень залізниця не має коштів на виконання зазначених робіт». Відповідь цю було написано ще 2001 року. Відтоді залізничне відомство змінило свої позиції і є одним із найпотужніших у країні. Але і в 2004-му працівники Миколаївської дистанції шляху не мають наміру витрачатися на обладнання переїзду.

Є ще один аргумент. Кажуть, що до селища можна під'їхати іншою дорогою. Справді, така дорога є. Але в'їзд до селища і з того боку відділено таким самим залізничним переїздом...

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Фото автора.

СУСПІЛЬСТВО

Модельєр В'ячеслав Зайцев:

«Відходимо від безсоромництва і тяжіємо до класики»

«КЛУБ ЗНАМЕНИТОСТЕЙ»

Перші кроки в професії В'ячеслав Зайцев робив у 1962-му на підмосковній фабриці, де шили спецодяг. Модельєр переконаний, що таке «направлення» було помстою викладачів — надто вже задерикуватий та «нерадянський» був колишній студент текстильного інституту. «Для мене це був шок, — пригадує кутюр'є. — Я мріяв про театри, великі дії, уже тоді мені пропонували працювати для фігурного катання. І раптом — спецодяг на якомусь жахливому підприємстві, із кошмарними сірими стінами... Але нічого, пережив. Пішов звідти через три роки, із запаленням мозку від нервового виснаження та втратою зору. Проте, гадаю, така практика стала добрим підгрунтям для моєї подальшої роботи. Бо зрозумів: треба творити для людей, а не для себе».

Нині В'ячеслав Зайцев — частий гість в Україні. Він охоче очолює журі різних фестивалів і конкурсів, таких як «Кришталевий силует» у Києві та «Текстиль і Мода-2003» у Донецьку. Нещодавно модельєр провів майстер-клас для 450 початківців і досвідчених колег у Донецьку. Сказати, що навколо заходу вирував ажіотаж, — нічого не сказати. Три години поспіль московський гість демонстрував фото і коментував відеозаписи своїх колекцій прет-а-порте та «від кутюр». І в представлених моделях, і в режисурі дійства було багато театральної вишуканості. У юності Слава Зайцев мріяв стати артистом оперети. Мабуть, тому в своєму театрі моди він ставить вистави від початку і до кінця сам. Коли дивишся на моделей «в образі», важко повірити, що перед тобою 13—16-річні дівчата, так органічно вони переносять нас то в минуле, то в позаминуле століття... До речі, до нової «високої» колекції увійшли головні убори, зроблені донецьким дизайнером Любов'ю Івашиненко (з нею майстер познайомився торік), а до колекції прет-а-порте — вироби із вовняних тканин чернігівського виробництва.

Після шоу протягом кількох годин із Зайцевим тривали консультації для дизайнерів і преси. Нарікаючи на журналістів, які начебто мало розуміються на моді, кутюр'є трохи лукавить — він охоче спілкується і з братією, що шиє, і з братією, що пише.

— В'ячеславе Михайловичу, більшість жінок анітрохи не схожі на подіумних красунь. Ви приділяєте багато уваги одягу для повних жінок. Чому?

— Я зрозумів, як важливо бути корисним саме для них. Свого часу високі худі дівчата теж дуже комплексували, нині вони почуваються досить упевнено, особливо на подіумі. Я хочу, щоб повна жінка так само не комплексувала. Тим паче — вона така тепла, затишна. Ще в 60-ті роки, коли я працював у Домі моделей, робив колекції для повних жінок і випускав їх на сцену. Але згодом перестав: народ не розуміє цього. Дивиться, які в них груди, які стегна, але ніхто не дивиться на те, що я створив. Для мене вони всі однакові, повні чи худі. Найголовніше — образ, котрий вони створюють завдяки моєму одягу. А також розкішні тканини, в жодному разі не дешеві. Це і твид, і різноманітні строкаті тканини, жакарди, шовк, органза.

Була неправильна думка, що огрядні жінки мусять ховати свої форми. Повноту треба естетично оформити, тоді її сприйматимуть. Я пробував на моїх клієнтках найрозкішніші тканини, корсети, турнюри, криноліни — і це було чудово! Хоча раніше я теж ховав, оточував ореолом таємничості величезні форми, ефемерні об'єми. А потім зрозумів: а навіщо? Розкішні груди можна підібрати в корсет, красу лінії стегон окреслити, але все це зробити дуже гідно. Жодних коротких піджаків. Обов'язково закривати лінію стегон, щоб ноги видавалися довгими. Це вже професійні нюанси, напрацьовані роками.

— Одвічне жіноче питання: що нині модно?

— За всіма прогнозами, ми відходимо від відвертого безсоромництва і тяжіємо до класики. Але класики дещо нетрадиційної — романтичної. Стрімкішої і відвертішої у відкритті образу — живого, темпераментного, різнохарактерного. Зберігаються ліф, підкреслений пояс, окреслені груди, обов'язкова приталеність. Це одна тенденція. Водночас із цим наявне прагнення до східного фольку: Індія, Єгипет. До речі, дизайнери, погляньте: в українському народному костюмі від очей сучасників прихована надзвичайна розкіш! Завдання художника — зробити перлини традицій свого народу надбанням людства!

Тема народного костюма різних країн може сьогодні привести до цілком несподіваного впливу. Одяг був агресивний і надто сексуально заклопотаний. Сьогодні набирає сили стиль 80-х, бо прийшло нове покоління художників, які не бачили, не носили одяг своїх мам чи батьків. Я не втомлююся повторювати: класичний костюм — азбука гарного смаку. Візьмемо класичний піджак, сірий... ні, чорний. Вдягніть під нього білу блузу чи чорний пуловер, або чорний кардиган із шовковим шарфом, та ще маленьку пряму спідницю чи брюки — і ось готовий образ сучасної леді.

Нещодавно пройшовся найцікавішими магазинами Парижа. Всюди присутня класика. Чорний, сірий, білий, бежевий, трохи кольору бордо, спалахи активного соковитого червоного. Десь трохи зеленого, десь соковито-коричнева гама, а здебільшого це стара добра класика. Нічого такого, що вразило б своєю несподіваністю. Я не беру до уваги авангард, там є збочення для людей, які в моді рафіновані, для яких мода — не лише засіб захисту. Але правильно сказано: смак мовчить, кричить несмак.

— Це правда, що ви робитимете колекцію разом із Михайлом Вороніним?

— Міша Воронін — блискучий чоловічий конструктор, майстер своєї справи. Я хотів би з ним працювати. Гадаю, це буде щось пов'язане із жіночим «прет-а-порте де люкс».

— Серед ваших клієнтів чимало VIP-персон. Із ким останнім часом ви працювали?

— На це запитання завжди складно відповісти. До мене приходить надто багато людей: і звичайних, і справжніх VIP-персон. Але я ніколи не колекціонував «важливих» клієнтів, не хизувався ними. Я сам VIP-персона. Ніколи ні за ким не бігав, не плазував ні перед ким. Тому мені часом буває нелегко.

— Особисто ви як знайшли свій стиль в одязі?

— Скільки себе пам'ятаю, завжди конфліктував із часом. Коли лише починав шити одяг, мені хтось подарував помаранчевого кольору вельвет. І я пошив собі помаранчеві брюки. А оскільки дуже люблю червоний колір, то пошив і червону сатинову сорочку. І так ходив по Москві. Згадайте 1957 рік і уявіть, що я чув на свою адресу? Пам'ятаю, на початку 70-х пошив жовте пальто-міді і придбав в Узбекистані білу папаху з барана. Всі від мене шарахалися. Я ніколи не йшов у ногу з часом, його прикметами, смаками. Мене завжди обурювала нудьга в одязі людей, якась байдужість. Я завжди конфліктую. Ось навіть цей шарф надягнув — і задоволений. (До речі, на майстер-класі кутюр'є був одягнений в улюблений темно-синій сюртук із білою сорочкою, з-під коміра якої виглядав недбало пов'язаний жовтий шовковий шарф із китицями).

За модою стежила Ліна КУЩ.

На знімках: ось на таких зразках вчилися українські модельєри.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Перлина палацу

ІСТОРІЯ КОХАННЯ

Так називав Шах Джахан свою четверту, найулюбленішу дружину Мумтаз Махал. Ішов 1629 рік. Мумтаз, народивши 14-у дитину, померла. Життя втратило сенс для Шаха Джахана, ніхто і ніщо не могло зарадити його горю, загоїти його рану. Мумтаз тимчасово поховали в щойно збудованій мечеті. І вирішив правитель моголів у пам'ять своєї покійної дружини звести неповторної краси мавзолей.

Запросив для створення небаченого досі дива архітекторів, проект одного з яких його вразив. От він і запитав молодого митця, чи зможе створити щось краще за цей палац. На жаль, той, не зрозумівши, чому саме Шах Джахан про це запитує, відповів, що зазвичай, мовляв, його творче життя попереду.

Ця відповідь стала для нього фатальною, — каже Раман Ваша, наш гід в Індії. — Шах Джахан наказав відрубати архітектору руки...

22 роки 20 тисяч робітників, архітекторів і художників втілювали в життя його проект палацу з білого мармуру. Каміння видобували у кар'єрі за 320 кілометрів від Агри, вантаж доставляли більш як тисяча слонів. Малахітом Росії, бірюзою Персії й Тибету, сердоліком Ірану, золотом і сріблом інкрустували мармурові різьблені квіти, узори решіток, цитати з Корану... Цей шедевр — восьме диво світу постав на березі річки Джамни. Її тихі води, як дзеркало, а в ньому, наче милуються своєю величчю куполи і мінарети Тадж-Махалу. В його усипальниці і поховали Мумтаз. Для симетрії з уже існуючою тоді мечеттю, де спочатку було поховано Мумтаз, поряд звели мавзолей, з іншого боку ще одну мечеть — гостьову.

Серед бірюзи фонтанів, рубінів квітів, смарагду дерев і трав, співу пташок аура кохання переповнює кожного...

І вирішив Шах Джахан збудувати на протилежному березі Джамни такий самий палац і для себе тільки з чорного мармуру, і з'єднати їх мостом, який називався б мостом кохання.

— Та розсердився на Шаха Джахана його старший син і на довгі роки полонив батька у в'язниці, — оповідає цю захоплюючу історію далі наш гід.

— За що розсердився? — запитуємо.

З'ясовується, за те, що всі кошти казни йшли на будівництво цього мавзолею. І повторення таких витрат нащадки не бажали. У 1666 році Шаха Джахана поховали поряд з Мумтаз.

Тадж-Махал переживав різні часи — і розквіту, і занепаду. Позаминулого століття його було відтворено зусиллями віце-короля Індії. Та в усі часи Тадж-Махал був і залишається символом кохання.

Пройнятися його силою і красою ідуть і старе і мале з усього світу.

Як, приміром, ось ця патріархальна індійська родина, котру ви бачите **на знімку** на тлі Тадж-Махалу.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Фото автора.

Київ—Делі—Агра—Київ.

А ЯК У НИХ?

Чоловікам залишається тільки «взяти під козирок»

Депутати коаліційних партій латвійського Сейму вкотре відхилили пропозицію опозиції проголосити 8 березня святковим днем. Укотре націонал-радикал Юріс Добеліс розповідав з трибуни, що його дружина українка (яка, втім, українською не говорить) не обійдена увагою всі 365 днів. А свято 8 Березня наскрізь радянське, і про нього не хоче чути ані сам Юріс, ані його Галя.

Може здатися, що депутати, які голосували проти, в душі бояться посилення влади жінок. Судіть самі. Главою Латвійської Республіки вдруге обрано Вайру Віке-Фрейбергу. Вона дозволяє собі не лише відхиляти «браковані» закони, ухвалені парламентом, а й попереджати депутатів під час прийняття законопроекту: «Якщо він залишиться таким, я його не проголошу!»

На чолі Сейму вже більше року працює Інгрида Удре, котра має незалежну вдачу і глибокі знання економіки (магістр економіки й екс-міністр економіки). Нещодавно вона очолила групу депутатів та експертів, на яких покладено завдання розробити перспективу розвитку країни років на 20—30.

МЗС очолює Сандра Калнієте. Вона мистецтвознавець, проте недавно її висунуто кандидатом від Латвії в Єврокомісію, тобто в уряд Євросоюзу. Немає сумніву, що її кандидатура пройде і її зарплата разів у п'ять перевищуватиме зарплату латвійського президента.

А 27 січня в Латвії з'явилася перша жінка-генерал. Арія Мейкаліше майже 30 років тому закінчила юридичний факультет Латвійського університету. Відтоді працює в системі МВС, зокрема в Поліцейській академії з дня її заснування. Рік тому стала її ректором. Випадок з Мейкаліше С. Калнієте прокоментувала так: «Латвія з тих країн, де найбільше жінок обіймають високі державні посади, і присвоєння генеральського звання жінці — чергове підтвердження цього».

Цікаво, якщо вони становитимуть у Сеймі більшість, то 8 березня буде святковим днем?

Володимир СТРОЙ.

Рига.

13 лютого. На Запорізькому автомобілебудівному заводі відкрито нову лінію зі складання автомобілів «Опель-Астра».

14 лютого. Київ. З нагоди 15-ї річниці виведення радянських військ з Афганістану, відбулося покладання квітів до Меморіалу загиблих у Афганській війні.

15 лютого. Донецьк. Олена Ісинбаєва (в центрі) встановила два світові рекорди у стрибках з жердиною серед жінок на міжнародному легкоатлетичному турнірі «Зірки жердини».

17 лютого. Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з міністром закордонних справ Боснії і Герцеговини Младеном Іваничем.

18 лютого. Київ. Після підписання Угоди про створення широкої коаліції демократичних сил лідерами депутатських фракцій і груп, що входять до парламентської більшості, і представниками деяких партій.

16 лютого. Одеса. Під час урочистого відкриття обрядового центру «Від серця до серця», де планується надавати консультації молодим сім'ям.

19 лютого. На столичному майдані Незалежності відбулася акція протесту «За свободу слова», спрямована на захист газети «Сільські вісті», радіостанції «Свобода» та «П'ятого» каналу.

Україна олімпійська: 1952—2004

Уперше український стрілець з'явився в олімпійській команді СРСР у Мельбурні 1956 року. 30-літній артилерійський офіцер Віталій Романенко не був новачком, але, як відомо, олімпійські змагання — особливі: чемпіони ніколи не набувають приставку «екс». Тому й готуються до них, і виступають з якимось особливим піднесенням, не просто з повною самовіддачею (без цього на Іграх нема чого робити!), образно кажучи — на межі життя і смерті. Романенко був, як то кажуть, стрілець від бога — це в нього від батька, фанатично закоханого у природу, котрий брав Віталія із собою на полювання, щойно той навчився триматися на ногах. І навчав не тільки влучно стріляти, а й любити і розуміти навколишній світ.

ІМЕНА

Віталій РОМАНЕНКО

Досьє «Голосу України»

РОМАНЕНКО Віталій Петрович, олімпійський чемпіон у стрільбі з гвинтівки по мішені «олень, що біжить», Мельбурн, 1956 р., восьмиразовий чемпіон світу (1954—1962), триразовий чемпіон Європи, багаторазовий чемпіон України і СРСР, рекордсмен світу (1954—1958).

«Олень, що біжить» (спочатку — «кабан, що біжить») — змагання, придумане ще за часів П'єра де Кубертена (II Олімпіада, Париж, 1900 р.), коли вміння влучно стріляти, фехтувати чи боксувати було першою ознакою справжнього спортсмена. Фанерний звір пробігав дистанцію у 23 метри за якихось чотири секунди. За такий короткий проміжок потрібно було влучити у круг діаметром у 15 см. Щоб одержати п'ять очок, неодмінно треба було влучити в «яблучко». З огляду на те, що стріляли спортсмени з бойової гвинтівки — 50 одиночних і 25 дуплетів, легко зрозуміти, яку майстерність і фізичну силу треба було мати, щоб домогтися перемоги.

За два роки до Олімпіади Віталій Романенко на чемпіонаті світу в Каракасі надто понадіявся на себе. І поступився у стрільбі подвійними, хоча був упевнений, що виграє обидві золоті медалі. Надовго запам'ятав цей наочний урок.

У Мельбурні стрільбище ВВС розміщувалося просто на березі океану — «олень» немов стрибав із хвилі на хвилю. Погода теж не тішила — то дрібний холодний дощ, то раптові пориви вітру загрожували збити приціл.

Віталій щодня їздив до Вільямстауна і, незалежно від жартів погоди, вганяв кулю за кулею, намагаючись довести стрільбу до автоматизму. Він мусив якнайкраще пристосуватися до місцевих умов.

За традицією щодня після закінчення стрільб судді складали офіційний тренувальний бюлетень, де вказували очки, набрані учасниками. Прізвище Романенка практично щоразу відкривало список. Якийсь репортер із місцевої газети «САН», котрий, мабуть, не дуже розумівся у спорті (а таких, пам'ятаю, було чимало, і мало не щодня газетярі смішили нас різними курйозами нібито із «життя» радянської делегації), опублікував фото Віталія і супроводив його текстом: мовляв, бачите нового олімпійського чемпіона. Сказати, що Романенко не відреагував на цю «утку», було б помилково — перед змаганнями пуста дрібниця може вибити спортсмена зі звичної колії. А тут тебе оголошують — достроково — чемпіоном! Адже не будеш кожному пояснювати, що це помилка журналіста, а не твоя похвальба...

Хоч би як там було, але одиночними пострілами краще стріляв швед Пер Шьольдберг, срібний призер Ігор у Гельсінкі й головний опонент Романенка. А тут ще «олень» проскочив дистанцію не за чотири секунди — аж за шість. Шведи негайно подали протест, Віталію постріл не зарахували. Після в'язких суперечок судді все-таки дозволили зробити один постріл. Зціпивши зуби, Романенко вийшов на вогневий рубіж. «У мене, здається, мозок плавився, — розповідав мені пізніше Віталій. — Ця нісенітниця з публікацією, оскаженіла мішень, перестріл... А в мене й так розрив з Пером вісім очок, промахнувся — і пішло-поїхало...»

«Олень» дістав кулю прямо в «серце», а от серце Романенка мало не вискочило з грудей, поки суддя не підняв червоний прапорець. П'ять очок! Розрив зі шведом скоротився до трьох очок. Але радіти було рано — Шьольдберг вважався майстром дуплетів, а Віталій не завжди домагався максимуму очок. Виходить, кожний постріл може стати «золотим» чи навпаки — провальним. Гвинтівка відразу немов поважчала...

Однак не можна було випустити з уваги і чемпіона минулої Олімпіади норвежця Йона Ларсена. Він вийшов на рубіж раніше за Романенка і ніяк не міг пристосуватися до вітру, що дув прямо в обличчя. Віталій бачив засмучене обличчя чемпіона, але самому йому вже було ясно — сутичка відбудеться між ним і шведом. Ніхто вже не вклиниться між ними.

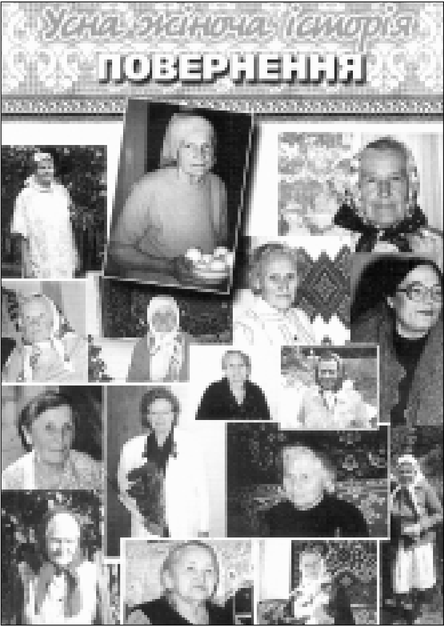
Швед також зрозумів це. І, як кажуть спортсмени, поплив: почав промахуватися і з кожним пострілом нервувався дедалі більше. На жаль, важко визнати, що золота медаль спливає із твоїх рук. А Романенко стріляє рівно — п'ять, п'ять, п'ять, чотири, знову п'ятірки... У підсумку — 441 очко, новий олімпійський рекорд. Віталій додержав слова перед товаришами по службі з Київського військового округу, які, проводжаючи, казали — золота медаль мусить бути в КВО.

Тільки через 16 років одесит Яків Желєзняк на Іграх у Мюнхені приніс Україні золоту медаль у стрільбі «кабан, що біжить». Але про нього ми ще розповімо.

Ігор ЗАСЄДА.

На знімку: Віталій Романенко.

Історія жіночого роду у множині

Жінки пам'ятають минуле по-своєму. Вважається, що вони (крім американок) «применшують себе». Втім, саме жінки досить часто були головними рушіями історії. Принаймні колгоспна доба трималася на їхніх плечах!

... Усні жіночі оповіді стали основою книжки «Повернення», яку з допомогою жіночої програми Міжнародного фонду «Відродження» видав недавно жіночий центр «Спадщина». Прості жінки з різних куточків України, деякі навіть неписьменні — автори цієї книги. Їхні розповіді дослівно оприлюднили Надія Самуляк та Галина Дацюк. Збережено найтонші нюанси інтонацій, тому книга насичена живою історією, якої так мало в шкільних підручниках.

А можна уявити й такий урок історії: до школи приходить одна з героїнь книги, 94-річна Ніна Рудик з Херсонщини, і оповідає, як за те, що поїхала до самого Сталіна з листом про незаконний арешт чоловіка, дістала покарання — 10 років АЛЖИРу («Акмолинский лагерь жен изменников Родины»), як повернулася із заслання одночасно з коханим, але вже за рік втратила його знову, бо Петра вислали на довічне ув'язнення до Сибіру, як поховала донечку, як у 57-му дочекалася своєї та чоловікової реабілітації, але ще багато літ оббивала пороги, щоб повернутися до своєї оселі.

...Усна жіноча історія триває, і в кожній родині, в кожній домівці є свої першоджерела тієї історії.

Віра ШПИЛЬОВА.

КАЛЕНДАР

Співець радості

Перший етюдник з набором олійних фарб подарував Петру Кончаловському Костянтин Коровін. Може, тому в художніх спробах юнака відчувався вплив дарувальника? Утім, Суриков, Врубель і Сєров, вхожі в дім Кончаловських, — чи не авторитети для наслідування?

Затим позначилися окопи першої світової, революція, нестатки. Поступово з усіх «ізмів» залишився тільки один — реалізм індивідуальності. Це 1923 рік, «Автопортрет із дружиною». Одна з визначальних віх усієї творчості.

Понад п'ять тисяч творів — така творча спадщина Петра Кончаловського, котрий оспівав пахощі полів і садів, красу древніх храмів, усмішки юних жінок і сміх рум'яних дітей.

Журфонд починає і подає приклад

ПРЕЦЕДЕНТ

Кажуть, кожний номер газети живе лиш один день. Але це спростував Журналістський фонд Дніпропетровської обласної організації НСЖУ. Щойно він розпочав випускати серію книг-дайджестів «Особистість у дзеркалі преси». Їй передувала інша серія — «Життя газетним рядком», де було зібрано все найцікавіше, а також неоднозначне та скандальне, що з'являлося протягом року в місцевих ЗМІ.

Ці збірники не залежувалися в торгівлі. Але первісток серії «Особистість у дзеркалі преси» перевершив популярність попередньої. Адже книжка «Честь дорожча від влади» — про неординарну людину, що горіла у вогні, тонула в морі, розбивалася в автоаварії. Та, наперекір усім випробуванням, зберегла високу порядність, створила одне з найуспішніших нині у Дніпропетровську підприємств — олійноекстракційний завод (випускає відому всій Європі «Олейну»). Це Олександр Журід — людина виняткової долі і вдачі.

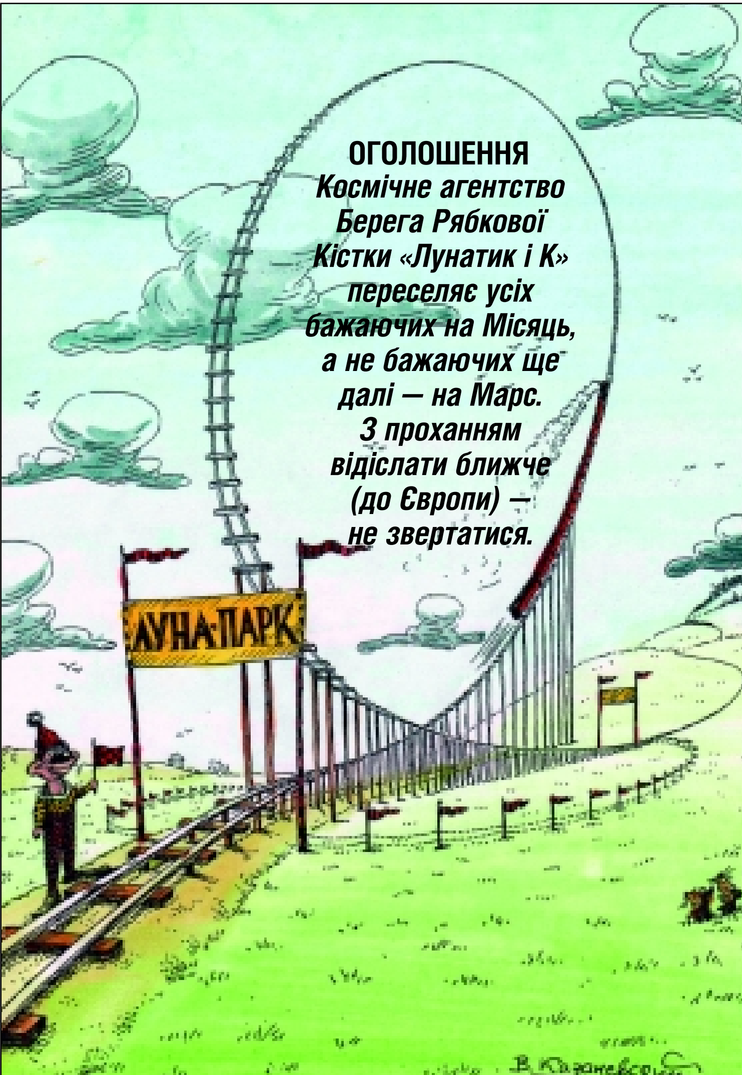
— Олександр Олегович не занепав духом не лише в хвилини власних бід, — каже директор Журфонду Олександр Давидов. — Він не розгубився і в екстремальних для економіки умовах. Не випадково останніх десять літ він був героєм безлічі телерадіопередач, газетних публікацій, які тепер зібрані нами в одну книжку і малюють портрет унікального сучасника. Перечитуєш написане колегами і думаєш, що такого й найбурхливіша фантазія не вигадає.

Олександр Дем'янович вважає: і цій книжці, і наступним, які готує до друку Журфонд, замало обласних меж, є потреба видавати такі дайджести у всеукраїнських масштабах.

Книжок схожих нібито не бракує — отих, дорогих і престижних, котрі наввипередки знайомлять нас із «елітою нації». Але «еліта» обмежена підозріло вузьким колом осіб, часом спірних. А яскравих та неповторних людей, які мають ненадуманий авторитет, у нас набагато більше. І вони є всюди, істинні герої нашого часу.

Якщо на рівні всієї України буде підтримано ідею зовсім не дорогої серії «Особистість у дзеркалі преси», то, Дніпропетровський журфонд певен, уже нинішні читачі будуть вдячні за це книговидавцям. Залишається систематизувати й узагальнити все написане, озвучене й показане, щоб не втратити найголовнішого, чим ми багаті і маємо пишатися. З кого ж брати приклад, як не з унікальних людей своєї епохи?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Рибка в бюветі

Іван Петрович із задоволенням посьорбував із склянки свою улюблену «Добрячу воду», водночас «гортаючи» телеканали дистанційкою. Раптом він аж здригнувся, побачивши на екрані вченого добродія, котрий збуджено коментував поведінку «золотих» рибок, які, вихиляючи хвостами, метушилися у двох чималих склянках. Іван Петрович припав до телеекрана, де розгорталася справжня акваріумна драма, фіналом якої стала трагедія — рибки в одній із склянок здохли... Шокував і коментар-вирок вченого добродія про те, що рибки загинули саме у склянці з бутильованою «Добрячою водою», тоді як у склянці з бюветною продовжували розкошувати.

Жах обійняв нещасного чоловіка: а й справді, якщо вже рибка, котра, як відомо, почувається «як риба у воді», гине у цій рукотворній отруті, то що вже казати про нього, Івана Петровича, хронічні хвороби якого отак з наскоку годі й перелічити...

Іван Петрович повільно висихав. Щоб якось зарадити горю, він промив шлунок кип'яченим «Живчиком» з марганцівкою, випив дві пачки активованого вугілля й занурився у напівморок свідомості.

Підсвідомо розважливий мозок хворого шукав виходу із пастки. Мозок цей, вінець досконалості людської, ніби комп'ютер, перегортає сторінку за сторінкою, обмірковуючи все, що довідався Іван Петрович за життя про поведінку риб. І раптом — еврика! Він згадав, як розкошує, грає, вистрибує з води щаслива й налита здоров'ям риба там, де впадає в річку канава з очищеними стічними водами міськводоканалу!.. Саме там заповнює дозвілля риболовлею друзяка Кирило під час нечисленних пауз між запоями.

Виснажений, сірий, немов мара, Іван на таксомоторі зганяв на околицю й приприпав непідйомну каністру цілющої вологи. Сил йому вистачило лише на вгамування нелюдської спопеляючої спраги...

Іван Петрович марив. У сутінках свідомості йому привидівся величний бювет, побудований з кришталю, срібла та золота. Бювет був двоповерховий: нагорі усміхнені люди неквапом заповнювали бутлі кришталевою водою, а вниз, у підземелля, вели чудові мармурові сходи. Високохудожньо оформлена підземна зала нагадувала музей. Стіни було оздоблено афоризмами славетних про цілющу воду, але найголовніше було посередині. Тут із надр йшла і перетинала приміщення прозора кварцева труба артезіанської свердловини, яскраво підсвічена якимось особливими ліхтарями. І в тому світлому царстві підводному плавали рибки, золоті, прекрасні, як і саме життя. Було тихо-тихо і, лише прислухавшись, Іван Петрович почав розбирати якісь слова:

— Як же так, лікарю, мій чоловік такий гидливий, сто разів на день руки миє і на тобі — водою з помийки накачався...

— Заспокойтеся, шановна, — відповідав чоловічий голос, — у нас у лікарні терміново відкрили нове відділення «водофобії», кращі фахівці столиці готові надати постраждалим кваліфіковану невідкладну допомогу. От і вашого чоловіка, тільки-но опритомніє, туди й переведемо з реанімації.

Іван Петрович розплющив очі і посміхнувся. Він радів своїй кмітливості, завдяки якій, на його глибоке переконання, власне, він і вижив, напившись цілющої водички. Чоловік приязно подивився в заплакані вірні очі дружини, потім у втомлені мужні реаніматора. Він зрадів, що отак одразу зможе віддячити оцим милим і найдорожчим йому людям. І він тихо вимовив найголовніші слова:

— Рибки...

— Що? — зірвалося з вуст дружини і лікаря здивоване.

— Рибки, там, у бюветі, — тихо вимовив Іван і вже радісно й голосно повідав тільки йому відому життєстверджуючу таємницю, — я знаю!

Юрій БОЛЬШАК.

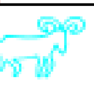

Фото Михайла ГОЛЯКА.

ЦЬОГО ДНЯ

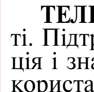
■ 1784 р. Засновано місто Миколаїв. ■ 1899 р. Народився актор Дмитро Мілютенко. ■ 1904 р. Народився радянський державний діяч Олексій Косигін. ■ 1919 р. Вийшов перший номер київської газети «Комунар» (нині — «Вечірній Київ»). ■ 1920 р. Україну повністю визволено від денікінців. ■ 1984 р. Помер російський письменник Михайло Шолохов. Нобелівський лауреат. ■ 1987 р. У Нью-Йорку помер правозахисник генерал Петро Григоренко. ■ 1993 р. У Києві відбувся Всеукраїнський форум антикомуністичних сил. ■ 1996 р. Україна та США підписали угоду про комерційні запуски супутників.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ
з 23 по 29 лютого 2004 року

Тиждень буде насичений подіями. Виявляйте активність та ініціативу, і тоді у вас з'являться перспективи. Через неузгодженість дій і нерозуміння можливі конфлікти, аварії або травми. На початку тижня можуть виникнути проблеми з водою, газом або іншими хімічними речовинами.

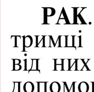
ОВЕН. Ви знайдете внутрішню гармонію та спокій завдяки стабільності в сімейних стосунках. Нарешті приймете рішення з якогось домашнього питання, що позбавить вас хвилювань. Проблеми заробітку та витрат у цей період дуже актуальні.

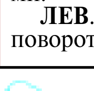
ТЕЛЕЦЬ. Тиждень сприяє громадській та спільній діяльності. Підтримка впливових людей або отримана інформація і знання додадуть вам ще більшої упевненості. Використайте цей тиждень для вирішення справ, що стосуються вашого колективу або фірми. Ваші необдумані дії, спрямовані на професійне зростання, можуть призвести до складностей та плутанини.

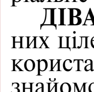
БЛИЗНЯТА. Завдяки змінам на роботі отримаєте можливість зміцнити своє матеріальне становище. Чим непомітніше ви діятимете, тим краще для вас. Конструктивним буде спілкування з начальством. Ваше завдання полягає в тому, щоб чітко зрозуміти, що від вас потрібно. Намагайтеся не афішувати своїх дій.

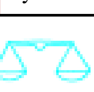
РАК. Ви можете здійснити свої задуми завдяки підтримці друзів та однодумців, якщо тільки не чекаєте від них матеріальної допомоги. Реально вони можуть допомогти потрібною інформацією або своїми зв'язками.

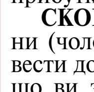
ЛЕВ. Завдяки вашій активності може статися сприятливий поворот подій на роботі, можливо, розпочнете працювати в новому для себе колективі або в нових умовах. Події цього тижня так чи інакше наблизять вас до мети. Здійснену вами аналітичну або дослідницьку роботу високо оцінить начальство, можливо, це в перспективі дасть вам змогу підвищити свій професійний рівень, обійняти вищу посаду, що значно поліпшить ваше матеріальне становище.

ДІВА. Ваш авторитет допоможе досягнути намічених цілей, якщо ви будете терплячі та поблажливі. Використайте цей тиждень для активного спілкування і знайомств із людьми з інших соціальних груп або іноземцями. Можете також збирати необхідну інформацію. За потреби отримайте консультацію у фахівця. Завдяки своїм партнерам або дружині (чоловіку) зможете зміцнити своє суспільне становище.

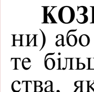
ТЕРЕЗИ. Цього тижня можете активно розв'язувати фінансові питання. Але дійте приховано, не привертаючи до себе уваги. Якщо отримаєте спадщину або візьмете кредит, то не афішуйте це. Скористайтеся цим тижнем для того, щоб знайти ще одне джерело прибутку.

СКОРПІОН. Ви захочете вникнути у справи дружини (чоловіка) або партнерів по бізнесу. Це може призвести до конфлікту і непорозумінь з ними, особливо якщо ви затієте обговорення. І не варто нині торкатися питань майнових і побутових, щоб не виникли конфлікти в сім'ї. Завдяки своїм успіхам почуватиметеся упевненіше і зможете активно продовжити навчання у вищому навчальному закладі, аспірантурі або на курсах підвищення кваліфікації.

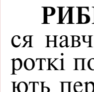
СТРІЛЕЦЬ. Стабільна ситуація вдома — це результат досягнутого вами впливу і становища в сім'ї. Вдале планування поточних справ спільно зі співробітниками підвищить ваш авторитет в очах начальства. Головна умова цього успіху — ваша здатність слухати інших і не поспішати з висновками.

КОЗЕРІГ. Завдяки стабільному становищу чоловіка (дружини) або партнера ви почуватиметеся упевненіше. Будете більш товариські, можливо, заведете нові знайомства, які можуть перерости в дружбу. Вам доведеться вести велике листування, можлива поїздка туди, де ви вже були. Контакти з іноземцями можуть зміцнити ваш авторитет.

ВОДОЛІЙ. Ваші повсякденні службові та домашні обов'язки стануть конкретнішими і стабільними. Ймовірно, отримайте визнання або грошову винагороду за терпіння та працьовитість. Знайдете спосіб вирішити майнові питання, зокрема зможете виділити якусь частину грошей на домашні витрати, для придбання побутової техніки.

РИБИ. У цей період можете дуже активно займатися навчанням, обробкою інформації. Заплановані короткі поїздки, контакти, зустрічі та листування відкриють перед вами нові перспективи. На вас чекає заслужений успіх. Велику радість вам принесе старанність ваших дітей.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Закон суворий, але це закон

Указом глави Берега Рябкової Кістки створено Вищий монарший суд, до функцій якого входить наукове тлумачення конституції. Відповідно до останнього вердикту відтепер вождь сам визначатиме терміни своїх повноважень. Інших просять не турбуватися.

Полку партнерів прибуло

Головним результатом історичного візиту вождя Берега Рябкової Кістки на Острови Косої Мавпи стало офіційне визнання цієї країни ювілейним, 250-м стратегічним союзником. Цю дату оголошено також 129-м державним святом БРК.

Клин клином

На Березі Рябкової Кістки широко розгорнулася боротьба з тіньовою економікою, мімікрією, відмиванням брудних грошей, держзлодійством і хабарами. Боротьбу з корупцією доручено вести самим корупціонерам, оскільки лише вони глибоко і всебічно обізнані з цією проблемою.

Василь КОРНІЄНКО.

МІНІ-БАЙКИ

Курчата

Не вивчить літати нас
Квочка довіку!
За тренера треба
узяти Шуліку...

Було здоров'я, не було удачі

Ніколи жодна не чіплялася
болячка,
А шлях завершила
засмаженою Качка...

Перебірлива коза

Нехай похиле.
Та якого ката
На дерево обчухране
скакати?..

Хвалькуватий дует

Ніяка не здолала ще мара
На цій планеті Муху
й Комара...

Пріоритет

Порожня годівниця
лиш ляка
З випробувань
житейських Віслюка...

Оса

При догляді такім і
я б жила
Та мед продукувала
як Бджола...

Сергій КОВАЛЬ.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Урядова дзуська

Анатолій Гриценко, президент Центру імені Разумкова:

— ...І який уряд ми можемо одержати? (Після запровадження конституційної реформи. — **Черг**.) Реформаторів? Народної довіри? А дзуськи! Міністерські посади ділитимуть по поняттях, а не відповідно до європейських цінностей. Тож випадкових людей в уряді не буде, будуть усі «свої».

Мал. Михайла КАПУСТИ.

Від чергового:

— *Отже, перед нами стоїть лише одне питання: чим відрізняється ота «своя» дзуська від жабиної цицьки!?.*

А то як дам боляче!..

Валерія Новодворська, політик, правозахисниця:

— Жириновський чесно продає своїх колег по Думі, Луб'янці і Кремлю, радячи Україні повертатися добровільно, доки не привели силоміць...

Мал. Михайла КАПУСТИ.

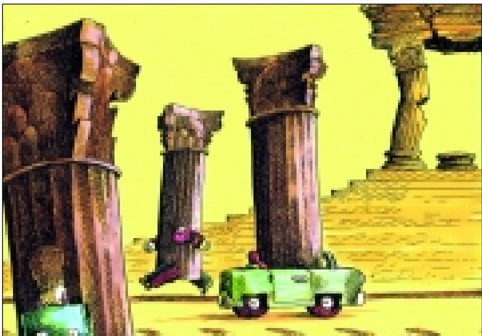
Від чергового:

— *Виходить, що Жириновський таки щирий росіянин, а от у його колег по Думі, Луб'янці і Кремлю батьки, певно, все-таки були юристи...*

Совком по стандартах

Гюнтер Ферхойген, комісар ЄС:

— Україна поступово запроваджує законодавство, яке відповідає європейським стандартам. Проте ухвалення законів — це одне, а втілення їх у життя — зовсім інше.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Від чергового:

— *Їй-богу, ви відкриваєте Європу! Ці ж закони і пишуться, і ухвалюються саме для вас, а не для нас!*

А ви любите владу?

Володимир Шайдеров, мер Феодосії:

— Якщо ми, чиновники, любитимемо свою роботу, відповідно, нас любитиме народ...

Мал. Михайла САЧКА.

Від чергового;

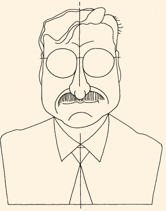
— *Не узагальнюйте, любов зла...*

Володимир Шумілкін, мер Харкова:

— Її не можна любити — владою треба користуватися..,

Від чергового:

— *Секрет у тім, що чим більше нею користуєшся, тим більше її, падлюку, любиш...*

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Лютневий сніг весною пахне

23 лютого — Прохора і Харлампія. До Прохора баба охала: «Ой, холодно!». А прийшли Прокіп і Влас: «Вже весна у нас!».

24 лютого — Власа. Святий Улас, як і Георгій, вважається покровителем свійських тварин. Після Власа невдовзі настає піст і закінчуються весілля.

27 лютого — Мелатія. Погожий день — літо буде гарне, але морози триватимуть.

Прикмети лютого

■ Купаються ворони — до негоди, каркають усією зграєю — до морозу. влаштовують у небі хороводи — на снігопад, сідають на землю — до відлиги, вмощуються на нижніх гілках дерев — на вітер.

■ Свійські свині згрібають барліг і ховаються в нього — перед великим морозом.

■ Дим із комина з підвітряного боку закручується мало не під гострим кутом до землі — чекай снігопаду.

■ Якщо зайці чутливо сплять і здалеку чують мисливців — стоятиме суха морозяна погода, а коли вибігають з-під ніг — відлига втримається.

Голос України

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 3011033. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»